

som man har ment at maatte forlade, enten fordi de viste sig at være mere bekostelige end de nærværende, eller fordi de i det hele taget ansaas for mindre heldige for Formaålet. Selve Byggeforetagendet, for saa vidt angaar de Tilbygninger, der skulle benyttes til Laboratorier og Disputatsrum, drejer sig om 480,000 Kr., og Tilbygningen til Biblioteket samt Varmeapparaterne, der skulle indlægges, ville andrage ca. 220,000 Kr. Jeg har, som sagt, ikke fundet Anledning til at komme dybere ind paa disse to Byggeforetagender. Det ses af Bemærkningerne, at de endelige Planer ikke foreligge, og selv om de havde foreligget, er det ikke Stedet her at komme ind paa en Udtalelse om Enkelthederne i Planen. Det er den Slags Sager, der maa drøftes og egentlig kun kunne drøftes i et Udvalg; men jeg anbefaler, som sagt, specielt disse Foretagender, som jeg anser for baade hensigtsmæssige og nødvendige.

Hvad derimod Spørgsmaalet om Metropolitanskolen angaar, skal jeg ikke nægte, at der der kunde være Grund til ogsaa at tage andre Hensyn i Betragtning end selve Spørgsmaalet om Opførelse af en ny Bygning. Det er jo Meningen, at der skal opføres en ny Bygning paa en anden Plads, nemlig paa den Staten tilhørende civile Materialgaards Grund nede ved Frederiksholms Kanal, og at altsaa den nuværende Metropolitanskoles Bygning — eller rettere Grunden dertil, thi Bygningen vil jo ikke kunne benyttes, efter hvad der er oplyst i Bemærkningerne til Lovforslaget — skal anvendes til de forskellige Udvidelser ved Universitetet, som jeg kortelig har nævnt. Gaar man til en Overvejelse af og til en Bestemmelse om at opføre en ny Bygning for denne Skole, maa man ogsaa samtidig gøre sig klart, hvorvidt man i det hele taget skal fortsætte med at drive disse „Latinskoler“ — det er den mest kendte Betegnelse — eller lærde Skoler for Statens Regning. Der vil jo ikke være megen Mening i, om man her sagde Nej og saa eventuelt sagde Ja ved Finanslovens tredie Behandling, naar der blev Spørgsmaal om Opførelse af en Nybygning for Katedralskolen i Nykøbing. Man kunde nu maaske med nogen Ret sige stop og se at faa en ny Ordning og en anden Afgørelse af det Spørgsmaal, hvorvidt Staten skal blive ved at drive en Del af vore Latinskoler — for det er jo kun en ringe Part af de Elever, der nu faa Undervisning i Latinskolerne, der undervises i Statens Skoler. Muligt, at det

dog, naar man skulde til en anden Ordning af dette Spørgsmaal, dog maaske ikke var den rigtige Ende at begynde fra: at sige Nej til denne Nybygning her i København. Det synes jeg, man med nogen Ret kunde sige. Men jeg tror dog, det bør tages under Overvejelse, naar man staar overfor noget saa bekosteligt som 380,000 Kr. til Metropolitanskolen, den eneste Statslatinskole, der findes her i Hovedstaden, og som kun har en meget ringe Part af de Elever, der nyde Latin-skoleundervisning her i Byen.

Der er temmelig sikkert meget, der taler for, at man efterhaanden forlod denne Ordning og overlod det fuldstændig til det private Initiativ, den private Skolevirksomhed, at give den Uddannelse, som nu en Gang kræves for de unge Mennesker, der senere gennem Universitetet enten ville gaa ud til Embedsstillinger eller fortsætte ad mere videnskabelig Vej. Det synes mig en Levning, om end ikke fra Oldtiden, saa dog fra Middelalderen, at Staten ogsaa skal drage Omsorg for, at disse unge Mennesker faa en Undervisning, der sætter dem i Stand til at følge Undervisningen paa Universitetet. Vi have jo heller ikke hævdet det i den Grad, at vi have sagt, at alle skulde nyde denne Undervisning paa Statens Skoler. Vi have givet fuldstændig Frihed, og der er jo nu mange Elever, der paa private Skoler nyde den samme Undervisning som paa Statens Latinskoler — de hedde jo nu for øvrigt alle „højere Almenskoler“. Ser man Sagen fra den finansielle Side og betænker man, at Udgifterne til Statens højere Almenskoler naa op til 900,000 Kr., altsaa tæt op til 1 Million, kommer man let til at sige til sig selv og andre: Det er dog et stort Spørgsmaal, om ikke disse Penge vilde komme langt bedre til Anvendelse, om de bleve givne ud som Understøttelser til Elever, der forberedte sig paa private Skoler, og om ikke den Fordel, det er for visse Elever at komme ind paa Statens Skoler, blev mere ligeligt fordelt gennem Understøttelse til Eleverne, saaledes at vi undgik disse Statsskoler, der temmelig sikkert ligesom alt, der drives af Staten, ere bekosteligere, end om de blive drevne af private alene for privat Regning. Her er jo kun Tale om København, hvor der foreslaas at bygge en ny Skole, hvortil Udgiften, naar alt tages med, løber op til 394,000 Kr. Tænker man sig nu, at Renten af denne Sum blev uddelt som Understøttelse til Elever, der studerede eller læste paa private Skoler i København,